

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXIX Kaina 15 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, BIRŽELIS — JUNE 25, 1975

Nr. 147

L. K. B. Kronika Nr. 13

Teismas už "Kronikos" platinimą

Liudininkai tardymo metu taip būna sukręsti, kad gali prikaltėti, ko tik saugumas nori

7

BYLA 395 (tesinys)

4-ji teismo diena — XII.9

Šią dieną teismas turėjo apklausti 12 liudininkų. Trys neatvyko.

Išvedamas į teismo salę suimtas Juozas Gražys.

— Ką pažįstate iš čia esančių kaltinamųjų? — paklausė teisėjas.

— Petronį, Jaugelį ir Plumpą, — atsakė Gražys.

— Ar esate padaręs Petroniui kokių nors paslaugų?

— Neatmenu. Rodos yra prašęs įrašyti gal 20 egz. "Lietuviško charakterio problemų".

— Parengtinio tardymo metu jūs tvirtinote, kad Petronis jums atnešęs apie 20 egz. "LKB Kronikos". Jūs sutikote įrašyti ir, kai buvo įrašytas, jis atsiėmė.

Gražys atsakė, kad buvo įrašęs "LKB Kronikos" 6-jo ir 7-jo numerius kažkiek egzempliorių, bet neatšimė Petroniui ar kam kitam.

— O gal M. Gavėnaitė atsiėmė? — paklausė teisėjas.

— Neatsimenu.

— Parengtinio tardymo metu jūs sakėte, kad V. Jaugelis jums buvo atnešęs 1973 viduryje apie 20 egz. "LKB Kronikos" 6-jo numerio.

— Sakiau, bet jei Jaugelis neigė, tai aš pradėdau abejoti, ar tikrai taip buvo. Gal taip nebuvu. Aš juk 40 metų už jį vyresnis ir galėjau užmiršti.

Gražys, paklaustas, koks jo ryšys su Plumpa, paaiškino, kad 1972 jį artimiausiu su Plumpa susipažindinusi M. Gavėnaitė. Tada Plumpa prašė Gražio suieškoti jam kambario, nes noris kažką dirbti ir neturintis sąlygų. Gražys suradęs Plumpai butą Kalniečių gatvėje pas Semašką - Semaškevičių.

— Parengtinio tardymo metu jūs tvirtinote, kad pas jus atėjo Gavėnaitė su Plumpa ir prašė surasti vietą, kur Plumpa galėtų spausdinti elektrografiniu aparatu "Era" religinę literatūrą, — priminė teisėjas.

— Ne. Plumpa prašė patalpų, kur galėtų rašyti, kaip tada supratau, ranka ar rašoma mašinėle, bet ne su "Era".

— Parengtinio tardymo metu jūs sakėte, kad užvedavote į tą išnuomotą patalpą pas Semašką, kur būdavo Plumpa ir jūs matėte elektrografinį aparatą "Era".

— Nevisai. Man taip rodėsi, nes viso aparato neteko matyti — jis būdavo uždegtas kartonais.

— Ar matėte Plumpą su juo dirbant?

— Ne.

Teisėjas paklausė, ką Gražys buvo davęs Plumpai padauginti. Šis nurodė leidinį: "Tau, Lietuva". Plumpa padaręs šio leidinio kai kurių ištraukų keturias kopijas.

— Jūs davėte Plumpai padauginti "Lietuviškojo charakterio problemas"?

— Ne, aš daviau jas skaityti,

o jei padaugino, tai jo reikalas. — Plumpa jūsų prašė perrašyti įžangą R. Medvedevo knygai "Beprotybės klausimas".

— Ne knygos įžangą, o mašinėle nurašyti apie kažką keletą lapų.

Tardymo metu Gražys buvo sakęs, kad Plumpa jam buvo atnešęs įrašyti "LKB Kronikos" 4-jo ir 5-jo numerius, tačiau teisme sakėsi neprisiminęs, kas jam "LKB Kronikos" atnešęs. Teisėjo paklaustas kodėl tardymo metu sakęs, jog Plumpa atnešęs, Gražys paaiškino, kad tardytojas jį — taip įtikinėjo: — Girdi, Plumpos kambarioje buvusi "Era", tai neabejotinai jis daugines "LKB Kroniką" ir atnešęs jam įrašyti.

Tardymas tęsiasi 3 val. prieš pietus ir 3 val. po pietų, — pasakojo Gražys. — Žmogus būni taip

malda knyges "Jėzus ir aš". Ats-

— Susitarėme, kad man už

lanką mokės 5—6 kap.

— Liudytoja papasakojo, kad iš

Petronio yra gavusi apie 400 rub.

Gyvendama Kaune ji spausdini-

nusi malda knyges pas Rezbičką.

— — —

Liudytojas Vytautas Vaičiūnas.

Teisėjo paklaustas, ką pažįstas iš

teisiamųjų, nurodė Petronį ir

Stašaitį. Jo santykiai su Petro-

niu buvę labai geri. Abu drauge

važinėdavo po atlaisdus, kalbė-

davęsi įvairiais gyvenimo klausimais.

— Kokių patarnavimus jūs

padarėte Petroniui? — paklausė

teisėjas.

Vaičiūnas papasakojo, kad jo

darbovietėje buvusi nurašyta "E-

ra", kuri mėtėsi sandėlyje ir kie-

me. Vaičiūnas, Petroniui pra-

šant, surinkęs "Eros" dalis ir

parisivežęs namo, o vėliau nu-

vežęs pas kažkokį žmogų į kaimą

ir, ją sumontavęs, paliko.

Teisme Vaičiūnas atsakė, kad

kurių parodymų apie Petronį,

duotų parengtinio tardymo me-

tu, nors teismas grasino, jog už

tai būsiąs baudžiamas. Vaičiū-

nas argumentavo, kad 1973 lap-

kričio 19 saugumas organams pas

jį suėmus Petronį, nuvežus tar-

dymui jo žmoną ir jį patį, jis

buvęs taip sukrėstas, kad galėjo

prikaltėti, ką tik nori.

Paklaustas, ką Vaičiūnas yra

girdėjęs apie "LKB Kroniką", jis

paaiškino, kad apie ją sužino-

jęs iš Vatikano radijo.

(Bus daugiau)

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

SKAUTYBĖS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ KŲ RAMOVĖ
Redaguoja skt. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, Illinois, 60629
Telefonas 476-7089

UŽBAIGTI SKAUTISKOS VEIKLOS METAI NEW YORKE

Birželio 7 d. Neringos ir Taurė tūntų sueigoje buvo atžymėta veiklos metų pabaiga ir rimtai pradėta ruošti rajoninei vasaros stovyklai, kuri įvyks rugpj. 23 — 31 d. prie Stonington, Conn.

Entuziazmą stovyklai, atrodo, nemažai pakėlė metų eigoje naujai įgytas skautiškas patyrimas iš sėkmingai prarastų išvykų, kurių šiais metais buvo turėta daugiau, negu bet kada prieš tai: vienos ir dviejų dienų dienų žygiai ir kalmės, pora naktinių išvykų bei du trijų dienų saskrydžiai jauniems ir vyr. skautėms-skautams vyčiams. Pažymėtina, jog visoms šioms išvykoms, tyresniųjų globėjams, vadovavo ir buvo atsakingi už programas patys skautininkai arba draugininkai. Aplanai draugovių veikla buvo suintensyvinata, pravedus jose pažangumo konkursus, pagal kurių rezultatus sueigoje draugininkų buvo paskelbti šie laimėtojai: 1-ąsias vietas — R. Bobelytė ir J. Galinis, II-ąsias vietas — A. Katinaitė ir T. Lora, III-ąsias vietas — L. Naronytė ir J. Vilgalytė. Skautams Remti k-to malone laimėtojų buvo įteiktos vertingos dovanos.

Metų veikloje pasižymėjusieji pažangumu ir pareigumu Serijos ir Brolijos Vyr. Skautininkų apdovanoti atitinkamais garbės ženklais. Iškilmingos su eigos metu jie ir buvo įteikti: Vėliavos žymenys — R. Vilgalytė ir P. Šilbajoriui, Pažangumo žymenys — R. Bobelytė, J. Gudaitis, A. Katinaitė, V. Katinaitė, R. Vilgalytė, J. Galinis, Ar. Gudaitis, T. Lora ir L. Strazdiui. Trys apdovanotos sesės: R. Ašenbergaite, A. Bikienevičiūtė ir E. Sukytė sueigoje nedalyvavo — žymenys neįteikti.

Salia šių atžymėjimų, eilė užsitaravusiųjų buvo tūntininko pakelti į vyresniškumo laipsnius: į vyr. sklt. — R. Vilgalytė, P. Šilbajoris, L. Strazdis ir T. Sulaitis; į skltininko — S. Bi-

rutis, J. Galinis, T. Lora ir J. Vilgalytė; į paskiltininko — A. Gudaitis, V. Lora, J. Matulaitis ir A. Milukas.

Be to, gausus skaičius sesių ir brolių buvo paskelbti įgiję auktesnius patyrimo laipsnius bei specialybes.

Davė įžodį ir įsijungė į skautų eiles tikraisiais nariais: jaun. skautų-čių įžodį — A. Alksninytė, N. Fairbanks, R. Gvildytė, A. Ridikaitė, J. Fairbanks ir A. Jonušas; skautų įžodį — R. Bobelytė, K. Česnavičiūtė, R. Kidolaitė, K. Kirkyaitė, L. Klivėkaitė ir A. Nemickaitė.

Skautininkų supamam ratelyje davė skautininko įžodį ir pasipuošė žaliu kaklaraiščiu tūntininkas ps. Jonas Vilgalytė. Ta pačia proga VS įsakymu ps. Vilgalytė, kaip tūntininko, kadencija pratesta iki 1976. I. 15.

Visiems ir visoms, kokių nors būdu prisidėjusiems prie skautiškos veiklos, abiejų tūntų vadovų t-kė s. R. Česnavičienė išreiškė nuoširdžią padėką, o VS L. Milukienė, vadovė s. I. Jankauskienė, sporto vadovai V. Vebeiliūnienė ir P. Gvildys ir visi sk. remti k-to nariai buvo apdovanoti gėlėmis. Be to, šio k-to nariai, A. Mičiulis, I. Gvildienė ir I. Fairbanks buvo serijos VS L. Milukienės apdovanoti Ordinais už nuopelnus su rėmėjo kaspinu.

Tarybos Pirmios nutarimu, Padėkos Ordinas už ypatingus nuopelnus visuomeniniame darbe buvo įteiktas fil. D. Kezieniei. Toks pat ordinas laukė ir Darbininko redaktoriaus rašytojo P. Jurkaus, deš. jis iškilmingai dalyvauti negalėjo.

Po sueigos, dalyvaujant gausiam svečių būriui, buvo vedamas linksmas ir nuotaikingas pasirodymas bei dainų perpildytas bendras tūntų lauželis.

Su Kultūros židiniu tūntai atsiviešino iki sekančios sueigos rudenį, kada ir bus oficialiai užbaigti New Yorko 25-iejį skautiškos veiklos metai. A. Gd.

Lituanicos tūnto vadija linki, kad "Laisvės" stovykla gerai pavyktų ir broliai skautai grįžtų įsigiję daugiau patyrimo ir skautiškų žinių.

Tėvams linkim gerų atostogų ir iki pasimatymo rudenį Jaunimo centre.

Lituanicos Tūntas

OMAHOS SUKAKTUVINĖ STOVYKLA

Šiuo metu Omahos skautai ir skautės švenčia savo 25 metų jubiliejų. Vienas šios sukakties pamėnėjimo punktų yra dviejų savaitių stovykla, kuri vyks nuo birželio 28 d. iki liepos 12 d. prie Lewis ir Clark ežero, Yankton, So. Dakota, apie 180 mylių nuo Omahos. Stovykla bus pavadinama mūsų žymiojo dailininko ir kompozatoriaus M. K. Čiurlionio vardu. Viršininko pareigas eis ps. Jonas Šarka, o stovyklos komendantė s. Irena Lileikienė. Liepos 5 d. įvyks 25 m. jubilėjaus iškilminga diena, kada galės į stovyklą atsilankyti tėveliai ir svečiai. Vyktant į Čiurlionio stovyklą, reikia važiuoti I-29 į šiaurę per Iową ir So. Dakotą iki Vermillion arba Hwy 50 (So. Dakota) išvažiavimo, paskui į vakarus 50-tu keliu iki Yankton, tada į pietus U.S. 81-U keliu (Nebraskon). Sekti rodyklės, kurios bus prikaltos prie svarbesnių posūkių. Laibingos kelionės! Iki pasimatymo stovykloje.

vyr. sk. sl. Teresė Gaidelytė

JŪRŲ SKAUTŲ IR JŪRŲ JAUNŲJŲ IŠEIGINĖ UNIFORMA

Šiais metais Chicago "Lituanicos" tūnto jūrų skautų ir jūrų jaunųjų vasarinė uniforma yra pakeičiama sekančiais:

1. Balta uniforminė blūzė pailiekama ta patimi.
2. Ilgos baltos kelnės pakeičiamos trumpomis (navy blue). Kelnų ilgis 5" inčai virš kelių.
3. Baltos puskojinės (iki kelių) su su trimis mėlynais skersiniais dryžiais — juostelėmis prie viršutinės kojinės dalies. Visų dryžių plotis turi būti vienodas.

Šias kojines, kurios yra Wig Wam gamybos, galima įsigyti kiekvienoje sporto krautuvėje.

Visi jūrų skautai ir jūrų jauniai prašomi atkreipti dėmesį į šiuos uniformos pakeitimus, nes stovykloje tik ši išieginė uniforma bus dėvima.

Uniformos pakeitimas yra laikinis, pripažintas Lituanicos tūnto, iki bus patvirtintas L.S.B.

Lituanicos tūnto jūrų skautų skyrius

VYRIAUSIOJI SKAUTININKĖ RAŠO

Sveikinu Jus visas su gražiuoju pavasariu ir linkiu Jums linksmy pavasariškų iškilni. Mūsų programose dabar labai darbingas metas: ruošiamės išvykams į gamtą ar į miesto muziejus, istorines vietas ir t.t. Taip pat ateina laikas rūpintis ir organizuoti vasaros stovyklas, todėl linkiu visoms vadovėms sėkmės!

Vadovų lavinimo skyrius vėl ruošia gintaro vadovų mokyklos stovyklą, kuri įvyks Atlanto rajone, jai vadovauja s. Laima Kiliulienė.

Artėja Baisiojo Birželio Kankinių prisiminimo laikas. Raginu visose vietovėse tai prisiminti ir paminėti sueigose, ar savo miesto visuomenei paruošti ar talkinti tokio minėjimo ruošioje. Raginu visose vietovėse aktyviai skautes savo darbu prisidėti prie laisvųjų siuntimo Amerikos valdžios atstovams, prašant Lietuvos ir viso Pabaltijo valstybių nepripažinimo Sovietų Sąjungai. Tai būtų pozityvus darbas Tėvynei.

Praeitame Serijos Aidų numeryje prašiau ir skatinau vyr. skautų židinius ir skautininkų draugoves padaryti gerą darbą: padėti mums Vasario 16-tos gimnazijos "Jūratės" d-vės skaites uniformomis apręgti. Kadangi mokykloje mergaitės gyvena bendrabutyje ir tėvus retai mato, tai ten vien nuo pačių mergai-

Kernavės tūnto "Mamunėlė" s. O. Siliūnienė s. Salčiūnienėi įteikia vadijos dovaną — albumą. Nuotr. D. Vakarės

čių priklauso kokių jos mokyklos organizacijoje dalyvauja. Uniformoms jos negauna nei pinigų, nei neturi priemonių jas pasisūti. Gautas uniformos likutis "Jūratės" d-vės vadovės žinioje ir kiekvienais metais mokinės būty apūpinamos šiomis uniformomis. Todėl joms būtų gerai, kad uniformos būtų gautos. Šias uniformas ar apie mergaičių didį formaciją prašau siūsti "Jūratės" d-vės draugininkei ir tiesiogiai su ja susirūti: ps. Justina Dirgelaitė, 684 Huettenfeld — Lampertheim Schloss, Rennhof, West Germany.

Clevelando skautininkų draugovė pirmoji atsiliepė ir prašė smulkesnių informacijų. Sveikinu ir tikiuosi, kad ir kitos vietovių draugovės ar būreliai prisidės. Man praneša, kad vietovėse naudotų uniformų nėra, nes labai susinešioja, ar jaunesnioms sesėms perleidžia.

Raginu visų vienetų vadoves vietovėje užregistruoti savo vienetus ir užsimokėti mokesčių ir prašau baigti rinkti nario mokesčius. Šiuos formalumo reikalus prašau sutvarkyti, kad vėliau pristatytų seses apdovanojimams ar pakėlimams į vyresniškumo laipsnį, nekiltų klausimų, kodėl nepristatomos. Sesės nesumokėję nario mokesčių, ar vienetai neužsiregistravę, nėra Serijos nariai, todėl labai prašau susitvarkyti.

Rehikime SKAUTŲ AIDĄ savo prenumeratas užmokėdamas; siųskime vieneto veiklos aprašymus ir nuotraukas, nes visoms sesėms malonu save matyti "Sk. Aido" lapuose.

Vyr. skautų skyriaus vedėjos iniciatyva ps. R. Penčilytės rūpūs Kernavės tūnto "Gabi-

belis. Būrelis čekigiečių sesių įdainavo mūsų dažnai dainuojamas dainas į juosteles ir pasiuntė Anglijos rajono vadeivei su sveikinimais. Prie juostelės buvo pridėti ir dainų žodžiai. Anglijos sesės labai dėkoja ir šią paslaugą labai įvertina.

Sesės gyvenančios Australijoje, Anglijoje, Vokietijoje ar net Pietų Amerikoje, gali gauti dainorelius, bet mūsų visi dainoreliai yra be gaidų, tai ir turint žodžius, dainos išmukti be melodijos neįmanoma. Juostelės įgromas yra labai gera mintis, ir todėl visas seses talkinusias šiam projekte, sveikiname!

Balandžio mėn. 26—27 d.d. New Yorko įvyko LSS Pirmios narių posėdis, kuriame buvo svarstyta labai daug rūpimų mūsų veiklos reikalų ir buvo priimtas Skautų patyrimo programų projektas. Greitu laiku informuotame vietovių vadovės ir duosime smulkesnių paaiškinimų.

s. Irenos Kerelienės vadovaujamas knygai leisti komitetas labai smarkiai dirba ir stropiai ruošia medžiagą naujai skautų knygai išleisti. Tokios knygos išleidimas kainuos nemažai pinigų ir todėl sekančiam Serijos Vadijos narių posėdyje spresime ir svarstysime būdus kaip šį darbą atlikti. Laukiame Jūsų idėjų! Budėkime!

v.s. Lile Milukienė

KERNAVIEČIŲ DEMESIUI

Šiomis dienomis iš spaudos išėjo naujas lietuviškų dainų norėlis "Dainuojanti jaunystė". Dainas surinko mūsų sesė s. Vanda Alekšienė, spaudai paruošė Kernavės tūnto "Gabi-

Šiaurės Amerikos Lietuvių Studentų Sąjungos Studijų Dienos

Kviečiame visus tuos, kurie domisi S.A.L.S.S., atvykti į Kent State Universitetą liepos 11-13 dienomis, griežtai akademiškai darbu. Kaina, įskaitant registraciją, už dvi naktis (universiteto "town houses"), 6 sykius pavalyti — \$25.00.

Registracijos suvažiavimui galima iš anksto, atsiunčiant \$25.00 adresu: Vytautas Zagarskas, c/o 1081 East 176th, Cleveland, Ohio, 44119

PROGRAMA:

Penktadienį, liepos 11 d.

- 18 val. — suvažiavimo atidarymas Klevelando Lietuvių namuose
- 19 val. — suvažiavimo dalyvių susipažinimas
- 23 val. — visi dalyviai vyksta į Kent State Universitetą.

Šeštadienį, liepos 12 d.

- 7:30 — pusryčiai
- 8:30 — studentų klubų federacijos klausimas
- 9:30 — pranešimai (studentų klubų)
- 10:30 — pokalbis iš S.A.L.S.S. istorijos
- 11:00 — paskaita "unifying ethnic youth"
- 12:00 — pietūs
- 13:00 — paskaita, kaip "security conference" liečia Lietuvos padėtį
- 14:00 — įvairūs simpoziumai, pav. "Direct ties between universities"; Vatikano pozicija Lietuvos atžvilgiu; Kaip studentai gali įsijungti į Amerikos politiką; ir kiti.
- 18:00 — vakarienė
- 19:00 — simpoziumas
- 21:00 — bus pranešta
- 24:00 — Mišios

Sekmadienį, liepos 13 d.

- 7:30 — pusryčiai
- 8:30 — darbo posėdžiai temomis: rezoliucijos, sąjungos konstitucija, studentų klubų federacija
- 12:00 — pietūs
- 13:00 — kultūrinė paskaita
- 14:00 — Jaunimo Sąjungos pranešimai
- 15:00 — paskaita "Etninė spauda"
- 16:00 — paskaita "Žydų etninė veikla"
- 18:00 — Vakarienė, užbaigimas.

Paskaitose dalyvaus: Dr. Cadzow, Dennis Friggs, Mr. VanHeusen, p. A. Idzels, kun. Kijauskas ir kiti.

Yra ypatingai svarbu, kad visi studentų klubų pirmininkai, ar jų atstovai, S.A.L.S.S. nariai ir visi studentai atvyktų į šią sesiją.

Studijų dienų klausimais skambinti Antanui Šilėnui (Canada) antradienį — ketvirtadienį, 18:00 — 20:00 val., 416-244-0060.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63RD ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-0800

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$25.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$23.00. Canada \$25.00. Foreign Countries — \$28.00.

	Chicago, Cook, Ill.	\$25.00	\$15.00	\$10.00	\$5.50
Kanadoje		25.00	15.00	10.00	5.50
Kitur		23.00	13.00	9.00	4.50
Užsienyje		28.00	16.00	10.50	6.50
Savaitinis		18.00	8.50	—	—

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

This publication is available in microfilm from:
XEROX UNIVERSITY MICROFILMS
300 Zeeb Road, Ann Arbor, Mich. 48106

Tel. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

2858 West 63rd Street

AKTŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akuterija ir moterų ligos

Ginekologinė chirurgija

6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446

8007 W. 83 Pl., Justice, Ill. 599-0500

Pirmia ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. VL. BLAŽYS

PLAČIŲ IR VIDAUS LIGOS

2801 West 63rd Street

Kampus 63-608 ir California

Val: pirmad., antrad., ir ketvirtad.

6 iki 7:30 val. vakaro.

Seštad. nuo 2 iki 3:30 val.

Pagal susitarimą.

Ofiso telef. 476-4042

Rezid. tel. Walbrook 5-3048

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street

Val. pirm., ketv. 1 iki 7 popiet.

antrad., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS

2709 West 51st Street

TEL. GR 6-2400

Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penktad. 10-4, šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477 Rez. PR 8-6960

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

Specialybė — Nervų ir Emocijos Ligos

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

Rezid. tel. — GI 8-6873

DR. W. M. EISIN-EISINAS

AKUTERJA IR MOTERŲ LIGOS

GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepiu, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė Akių Ligos

3907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. PR 8-2220

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKSA

VAIKŲ LIGOS

2656 West 63rd Street

Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak., šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Afs PO 7-0000 Rez. GA 5-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3844 West 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

ODOS LIGOS — CHIRURGIJA

DR. K. A. V. JUCAS

489-4441 — LO 1-4605

Jei neatsiliepiu, 561-1070

Ofisai

Ofisai: 2403 W. NORTH AVENUE

6314 N. Western Avenue

Valandos pagal susitarimą

Visi telefonai 652-1581

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1407 So. 49th Court, Cicero

Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

DR. TERESĖ KAZLAUSKAS

VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE

9755 W. 143 Street

Orland Park, Ill. 60462

Tel. — 949-0697

Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir bato OLYMPIC 2-4150

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Avenue, Cicero

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.

Išskyrus trečiadienį

Šeštadienis 12 ir 4 val. popiet.

Tel. REliance

Ne laidojimas, bet

LIETUVIŠKOS VEIKLOS STIPRINIMAS

Pereitą savaitgalį, birželio 21-22 dienomis, Clevelande įvykusi JAV Lietuvių Bendruomenės VIII-sios tarybos III-ji sesija buvo sklandi ir darbinga. Iš įvairių Amerikos vietų suvažiavo 40 rinktinų atstovų — tarybos narių, centro valdybos ir apygardų darbuotojų. Tarybos nariai įrodė, kad jie yra visiškai subrendę svarbiems uždaviniais diskutuoti ir juos atlikti. Visi suvažiavusieji uoliai dalyvavo visuose posėdžiuose, tarybos plenumo ir komisijų darbuose, nors atskiri posėdžiai užtrukdavo ligi vidurnakčio. Beveik visi suvažiavimo dalyviai buvo aktyvūs, naudojosi įjėms suteikta žodžio laisve ir pareiškė savo nuomones įvairiais klausimais. Tiesa, buvo kiek per daug sugausta laiko įvairių statutų bei taisyklių svarstymui, nors tai buvo galima atlikti specialioje komisijoje. Visi svarbiuosius nutarimus priėmė viešu balsavimu, šaukiant balsuotojus pavardėmis.

Iš tarybos prezidiumo, centro valdybos, apygardų valdybų pirmininkų ir atskirų tarybų vadovų pranešimų paaiškėjo, kad Lietuvių Bendruomenė ne nyksta ir ne menkėja, kaip kai kurie jos priešinai skelbia, bet plečiasi ir stiprina savo veiklą. Atskiri nesklaidumai, lyginant juos su atliktais darbais, yra nedideli ir jie neturi didesnės įtakos plačiame LB darbe.

LB tarybos atstovai nemaža brangaus laiko pasiskyrė mūšio kovos dėl Lietuvos laisvės ir politinio darbo priemonių ieškojimui, veiklos gairių nustatymui. Šiuo reikalu išsamų ir gerai paruoštą pranešimą pateikė Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas A. Gečys, iš kurio paaiškėjo, kad kova dėl Lietuvos laisvės yra vienas didžiausių LB uždavinių. Tarybos nariai įsitikino, kad ši institucija gražiai ir planingai veikia, tam tikru būdu įtaigodama visus Amerikos delegacijos narius, kurie vyks į Europos saugumo konferenciją, o taip pat senatorius ir kongresmanus. Šiuo reikalu daug daro ir padaro mūsų jaunimas, mokslus einanti studentija. Žinoma, detentės politika, kurią JAV-bių Valstybės departamentas šiuo metu veda, nėra mūsų bylai palanki. Tačiau daroma, kas galima, kad tam tikri asmenys pajungtų mūsų ir kitų pavergtųjų tautų kietą nusistatymą. Galime pasidžiaugti, kad jau 110 kongresmanų pasisakė remia mūsų pastangas.

Reikia pasidžiaugti, kad JAV LB institucijos gražiai bendrauja su Vliku. LB pripažįsta Vliko, kaip vyriausios mūsų politinės institucijos, autoritetą, remia jį moraliskai ir žada artimiausiu laiku paremti tvirtiau materialiskai bei finansiskai.

Vienas iš didžiausių LB rūpestių — III Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso ruošimas. Šiuo reikalu LB veikia su tautiška gyvyne ir labai veikliu mūsų jaunimu įvairiuose pasaulio kraštuose. Bet ir čia netrūksta rūpestių. Jeigu kongreso paruošimo organizacinę pusę galima visiškai teigiamai vertinti, tai reikalingų lėšų telkimas vis dar atsiliko kitų darbų užpakalyje. Tačiau sesijos metu paaiškėjo, kad ir šis klausimas pradėjo eiti gerąja kryptimi, ypač kai visa eilė apygardų pirmininkų pasižadėjo visomis išgalėmis finansuoti šias pastangas paremti, pravedant atitinkamas rinklinas. Tai visiškai tikslas, nes LB visada rūpėjo ir rūpi tolimesnė lietuviškos išeivijos ateitis.

Atitinkamo dėmesio susilaukė ir kiti kultūriniai reikalai. Atliktinų darbų ir užmojų planą pateikė Kultūros tarybos pirmininkas A. Kairys. Deja, ne visi klausimai buvo tinkamai išdiskutuoti ir prie mūsų kultūri-

nių darbų plano dar teks įvairiomis progomis sugrįžti.

Kultūrinių darbų tarpe žymią vietą užima V-sios tautinių šokių šventės ruošimas. Šis didžiulis ir be galo svarbus parengimas įvyksta 1976 m. rugsėjo 5 d. Chicago International Amphitheatre. Iš šventės rengimo komiteto pirmininko Broniaus Juodelio pranešimo ir šiuo reikalu prarastų diskusijų paaiškėjo, kad paruošimo darbai vyksta pakankamai sklandžiai, kad jau sudarytos visos komisijos, judinamos visos tautinių šokių grupės. Galvojama ir apie V-sios dainų šventės ruošimą.

LB tarybos sesija aptarė ir visą eilę kitų kultūrinių projektų.

Savaime aišku, kad LB tarybos suvažiavime turėjo iškilti ir buvo iškelti, o taip pat reikiamą tvarką diskutuoti LB organizaciniai reikalai. Iš išsamaus centro valdybos pirmininko J. Gallos pranešimo ir apygardų vadovų pasisakymų paaiškėjo, kad vadinamas LB skilimas ir "reorganizacinės LB" kūrimas toli gražu nėra platus ir nėra visuotinis. Iš aštuonių veikiančių apygardų tik vienoje — Vidurio Vakarų apygardoje (jos centras Chicagoje) yra pasireiškę nemalonių reiškinių. Tai įvyko dėl to, kad viena centrinė organizacija panoro įtaigoti ar net paglemžti kitą centrinę organizaciją ir ją pagal savo užmojus "reorganizuoti". Šiam reikalui kai kurie asmenys neleistinu būdu panaudojo LB vardą, prieš daugelį metų inkorporuotą Amerikos valdžios įstatuose. Buvo daromi bandymai kurti paralelines apylinkes, apygardas, net "LB centro valdybą". Atsirado tam tikrose Amerikiečių įstajose visai eilė skundų bei šmeižtų prieš LB vadovaujančius asmenis ir net buvo iškeltos bylos šio krašto teismuose.

Vienas kitas atstovas, tiesa, bandė "reorganizuoti LB" darbuotojus teisinti, tačiau aiški tarėnija, o taip pat senatorius ir kongresmanus. Šiuo reikalu daug daro ir padaro mūsų jaunimas, mokslus einanti studentija. Žinoma, detentės politika, kurią JAV-bių Valstybės departamentas šiuo metu veda, nėra mūsų bylai palanki. Tačiau daroma, kas galima, kad tam tikri asmenys pajungtų mūsų ir kitų pavergtųjų tautų kietą nusistatymą. Galime pasidžiaugti, kad jau 110 kongresmanų pasisakė remia mūsų pastangas.

Reikia pasidžiaugti, kad JAV LB institucijos gražiai bendrauja su Vliku. LB pripažįsta Vliko, kaip vyriausios mūsų politinės institucijos, autoritetą, remia jį moraliskai ir žada artimiausiu laiku paremti tvirtiau materialiskai bei finansiskai.

Pastaruoju metu kai kurie neatsakingi žmonės tam tikroje spaudoje yra paskleidę nepagrįstų šmeižtų apie LB darbuotojus ir LB institucijas. Vienas tokių šmeižtų yra užmetimas LB, kad jos vadovai prieš keletą metų organizavę ir okupuotosios Lietuvos pionierių stovyklas lietuvių vaikų išvykas. Visi LB tarybos nariai ir LB institucijų vadovai šį šmeižtą, kaip neturintį nė atspindžio tikrovės, vieningai pasmerkė ir atmetė.

Tarybos sesijos dalyviai priėmė kai kuriuos LB rinkiminių nuostatų pakeitimus ir paskelbė naujųjų IX tarybos rinkimų datą, kuri bus 1976 metų paskutinę gegužės mėn. savaitę. Kiek pakeisti ir Garbės teismo nuostatai, nustatant nelyginį penkių teisėjų skaičių, vietoje ligi šiol buvusio šešių.

Iš viso LB tarybos III sesija buvo darbinga. Tiesa, jos metu gal buvo kiek nereikalingų ginčų, kai kur be reikalo sugaista laiko, bet iš viso, atstovo dr. Petro Vileišio žodžiais, "buvo sėkmingai rūpinasi ne mūsų veiklos laidojimu, bet lietuviško darbo stiprinimu, mūsų jaunimo ir tautos ateitimi".

J. kv.

SACHAROVAS KALTINA VAKARUS

Atviras disidentų pasikalbėjimas

Dviems britų žurnalistams — (Robert Stephens ir D. Murarka)

Maskvoje pasisekė ilgesnį laiką pasikalbėti su garsiuoju Sovietų disidentu, sovietų atominės bombos išradėju, mokslininku Andriejumi Sacharovu. Tas pasikalbėjimas buvo atspausdintas Londono sekmadieniniame laikraštyje "Observer" birž. 8 d. Nors Sacharovas britų žurnalistams nepasakė nieko naujo, kas jau mums nebūtų žinoma, vis dėlto jo mintys yra įdomios.

Aš visuomet esu susirūpinęs, kalbėjo Sacharovas, artimųjų žmonių vargais. Savo raštuose siūliau tam tikrą programą, kai kurias reformas: kokia mūsų šalis turėtų būti, kokią paramą mums galėtų duoti Vakarai ir kaip mes patys galėtume suderinti savo pastangas su Vakarais. Bet, bendrai kalbant, aš nežinau ir save, kaip į politinį vadą ar asmenį, kuris kuria politines programas. Iš tikrųjų mano gyvenimas yra visiškai skirtingas nuo to.

Nauja vieša srovė mūsų šalyje atsirado prieš dešimtį metų. Jos pagrindinis tikslas buvo ginti žmonių teises. Pati pradžia darbo buvo organizavimas protestų prieš areštavimą Siniavskio ir Danielio. Į tą srovę įsijungė daug asmenų, kurie vėliau patys pateko į bėdas ir jau juos reikėjo ginti. Ir taip išsivystė išsila gran dinė reakcionierių. Į veikimą įsijungė tūkstantai asmenų, pasirašydami protestus ir gindami ne tik žmonių gerovę, bet ir bendrai minties ir žodžio laisvę visoje šalyje.

Valdžios reakcija

Valdžios autoritetai ėmėsi griežtų priemonių. Beveik visi, kurie įsijungė į šią veikimą, patys vėliau patyrė vienokio ir kitokio vargo. Vien tik už pasirašymą protestų lapuose jie neteko darbo...

Tuo laiku ir iškilo vadinamieji disidentai. Jų galvojimo negalima pavadinti programa, bet tik įsitikinimais, kad svarbiausias dalykas yra žmonių teisės ir pagrindinis tikslas valstybės turėtų būti tas teises ginti. Aš čia turiu galvoje ne vien piliečių civilines teises, bet ir žmonių teises bendrai, kaip jos yra pažymėtos Visuotinėje žmonių teisių deklaracijoje. Mūsų pastangos buvo valstybės įstatymus suderinti su žmonių teisėmis ir prižiūrėti, kad valstybė tų įstatymų laikytųsi. Mūsų šalies konstitucija skelbia daug civilinių teisių, bet įstatymai jas ignoruoja. Tos teisės yra tik ant popieriaus. Jų nepaisoma teismuose, svarstant politines ar kriminalines bylas.

Tuo pačiu laiku atsirado aktyvystų grupė toms žmonių teisėms ginti. Jie slapta pradėjo

A. J. STANIUS

leisti "Bėgamųjų įvykių kroniką", kuri bemažant pradėta valdžios organų persekioti. Skaitytai ir leidėjai areštuojami. Daug jų dar ir dabar kalėjime. Į šią darbą nebuvo įsijungusi jokia partija ar politinė organizacija. Ar disidentai turi pla tesnį tautos pritarimą, sunku pasakyti. Praveisti bet kokį statistinį tyrimą Sov. Rusijoje neįmanoma. Aš pats esu įsitikinęs, kad žmonės šito sąjūdžio nesupranta. Jei tautoje yra nepasitenkinimo, tai dažniausiai dėl mediaginių dalykų ir visokių nesamonių. Toks žmonių nepasitenkinimas yra visiškai skirtingas nuo pritarimo disidentų minčiai. Dar daugiau, ji yra izoliuota nuo inteligencijos ir nuo plačiųjų masių.

Vakarų parama

Vakarų parama yra pats pagrindinis mūsų troškimas. Tik ten mes galime plačiai paskleisti savo mintis. "Samizdat" leidiniai čia turi ribotą skaitytojų skaičių, bet per Vakarų radio stotis mes galime pasiekti daug plačiau. Vakarų žmonės turi geriau pažinti Sov. Rusiją, o tas žinias tegalime suteikti tik mes disidentai.

Pusė mano ir mano generacijos gyvenimo buvo praleista Stalino eroje, kuri daugeliu atveju psichologiškai dar ir dabar teisi. Mūsų širdžių širdyje mes ir ligi šiol negalime atleisti Vakarams už ignoravimą to, kas tada darėsi mūsų šalyje. Mes nedovanojame nė patys sau už milijonus išmarintų badų, už kenčiančius vergų stovyklose, už prievartą išvežtus žmones iš savo kraštų. Kalti mes, bet kalti ir Vakarai, kad nenorėjo to pastebėti. Vakarai užsimerkė, ir jaučiu, kad užsimerkė sąmoningai. Jei Vakarai dabar padeda išlaisvinti kai kuriuos politinius kalinius iš kalėdimo ar bročiųjų ligoninių, galėję ir tada. Tačiau ligi šiol Vakarų pagalba labai ne efektyvi. Priežastis gali būti, kad Vakarų leidiniai ar pačios visuomenės

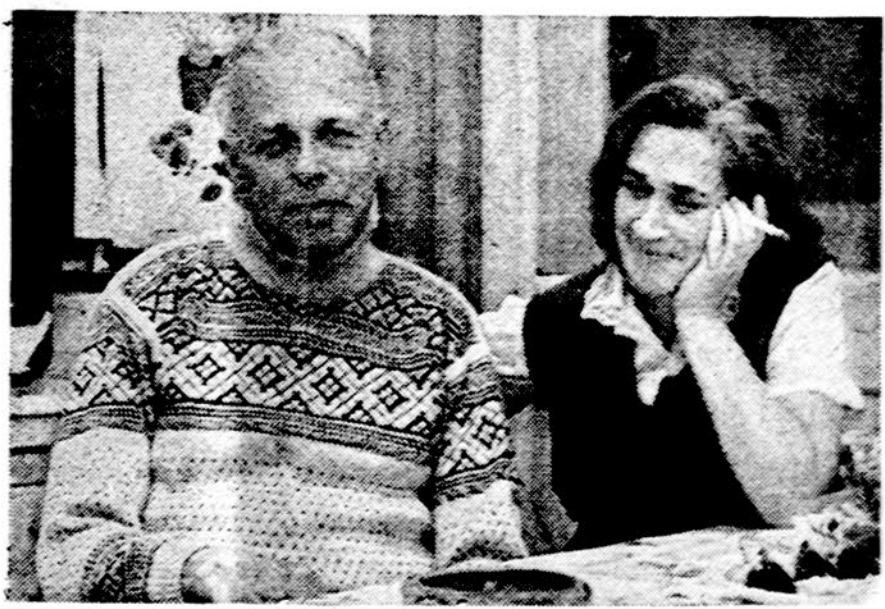
nuomonė nepasiekia mūsų valdžios viršūnių, kurios turi galios daryti sprendimus. Viršūnių patarėjai viską slepia. Daug priklau so nuo Vakarų valstybininkų asmeninio kontakto pačiose viršūnėse. Juk tautos likimas yra suma atskirų individų likimo.

Pastovi politika

Vakarų politika turėtų būti pastovi ir toli siekianti, kaip elgtis su Sov. Rusija. Pavyzdžiui, jei Vakarai į prekybą su Sov. Rusija žiūri kaip į priemonę padaryti kurio nors atžvilgiu spaudimą, tai tuo klausimu turi visos Vakarų valstybės veikti vieningai, kad Sov. Rusija nerastų skylių kur prasiveržti. Dabar madoje detente, papuošta pažadais nesiginkluoti, padidinti prekybą, pasikeisti moksliniais ir kultūriniais laimėjimais. Visur yra progų Vakarams įterpti vieną ar kitą sąlygą, kad skirtingos ideologijos ir valdymo sistemos labiau sutartų. Kol tai neįvyks, tol antagonizmas tarp Rytų ir Vakarų pasiliks.

ITALIJOS VYSKUPŲ KONFERENCIJA

Romoje pasibaigė Italijos vyskupų konferencijos dviliktosios visuotinės sesijos. Dalyvaujant daugiau kaip 250 Italijos vyskupų, sesijos darbai vyko bendra tema: "Evangelizacija ir moterystės sakramentas". Suvažiavimo dalyviai svarstė įvairias moterystės sakramento problemas, išskylančias dabartiniame besikeičiančiame pasaulyje, ypač tas, kurios liečia jaunimo tinkamą paruošimą moterystės ryšiui. Italijos vyskupai, taip pat apsvairstė bendrą Bažnyčios padėtį krašte, ypatingą dėmesį atkreipdami į darbo pasaulio problemas ir į Bažnyčios uždavinius darbininkų sielovadoje. Suvažiavimo dalyviai baigiamajame komunikate ragina katalikus pasauliečius su pilnu atsakomybės nuojautimu dalyvauti viešajame gyvenime.

A. Sacharovas ir jo žmona

DIKTATORIAUS PARINKIMAS SOVIETAMS

Sovietų diktatoriui parinkti yra ryškios sąlygos, bet lemia ir atsitiktinumas

GEDIMINAS GALVA

Politinio biuro įtaka

Kas gali būti L. Brežnevo įpėdiniu? Į šį klausimą niekas negali tiksliai atsakyti, tačiau spėjiojams yra tam tikras pagrindas. Jei L. Brežnevas dar sugebėtų penkerius metus išverti, kolektyvinėje vadovybėje būtų kitas asmuo, kaip jį parenkant partijos XXV suvažiavime 1976 m. vasario mėn.

Laikas yra nepaprastai svarbus veiksnys parinkti kandidatą diktatoriaus pareigoms, bet yra ir kitų lemiančių sąlygų. Stalinas ir Chruščiovas panaudojo alkūnes ir kitas priemones prasiskverbti. Šiuo metu yra pakitę varžybų būdai, Podgornis, Suslovas ir Kossyginas, jau prašę 70 m., vargu stas į varžbas, jei jie ir turėtų tinkamus duomenis. Net ir dėl kandidatūros Kirilenkos, patyrusio partijos sekretoriaus organizaciniais reikalais, turinčio 69 m., galima reikšti abejonę.

Politis biuras turi lemiančią įtaką parinkti kandidatą. Šiuo metu jis brežnevškas, nors Suslovas, Mazurovas ir Šeļepinas pro tarpiais kritikavo partijos pirmąjį sekretorių. Suslovas, Mazurovas išliko biure, bet Šeļepinas, varžėsis dėl pirmenybių, š.m. balandžio 16 d. buvo iš jo išstumtas ir pašalintas iš profesinių sąjungų vadovavimo. Šeļepinas, turįs 56 m., kai Politinio biuro narių vidutinis amžius siekia 65 m., amžiaus požiūriu tikrai tiko būti kandidatui.

Pagrindas atrankai

Kandidatams parinkti gali lemti tautybė, išimokslinimas, priklausomybė politiniam biurui, patirtis partijos, valstybinėje, partinių organizacijų ir ūkinėje veikloje, priklausomybė partijos sparnui ir asmens autoritetas.

Šiuo metu tik rusai gali patekti į partijos ir valstybės vadovų vietas. Išimtiniais atvejais gali prasistumti gudai (baltarusiai) ir ukrainiečiai, tačiau labai mažai tikimybė kitų tautų atstovams, nes jie turi vykdyti tautų suliedinimo, taigi kultūrinio surusini mo politiką.

Išimokslinimo sąlyga savaime suprantama. Kandidatas turi baigti partinę ir specialią dažniausiai technikos aukštąją mokyklą. Žymiai didesnę dėmesį kreipia į patirtį partinėje, valstybinėje ir ūkinėje veikloje. Maža turėti patirtį, bet kandidatas turi pasižymėti tinkamu pavesto uždavinio atlikimu. Paprastai siekiamas plačios patirties kandidatų, bet gali pasitenkinti tik trumpa bet kurios srities patirtimi, pvz. užsienio politikoje, tautybių, jei yra parodęs sugebėjimus partijos veikloje.

Komunistų partijos vadistinė santvarka, besiremianti proletariato diktatūra, iš esmės skiriasi nuo vakarietiškos demokratijos. Nors Sovietuose labai dažnai daromi rinkimai, bet jie vyksta ta prolerariato diktatūros nustatyta tvarka garsinti santvarkai, kuri vadovaujama ne iš apačios, bet iš viršaus. Aukščiausios tarybos rinkimai neturi lemiančios įtakos į vyriausybės ir net jos prezidiumo sudarymą, nes visa tai padiktuoja partijos vadovybė. Abi tarybos tik klausia ir ploja. Tas pats yra ir partijos suvažiavime, kurio atstovai tegali reikšti pagėdavimus, bet tik jos vadovybės — proletariato diktatūros nustatytoje rėmuose.

Visa valdžia priklauso partijos vyraujančiam sekretoriui, jo sudarytam politiniam biurui ir atitinkamai surikuotam centro komitetui. Kai ieškoma kandidato partijos sekretoriui, pirmiausia nukreipiamos akys į politinį biurą, kuris gali jį išskirti iš savo tarpo ar parinkti iš kitų veiklos sričių, jei jis sugebėjo įsigyti tinkamą "autoritetą", t.y. paklusti. Parinktasis kandidatas gali būti pateiktas centro komitetui prištarti, kaip jau buvo ir Brežnevo atveju.

Parinkimo kliūtys

Šiuo metu patyrimą turintys jau perseni. Jie gali likti politiniame biure, tačiau nelaikytina jokia staigmena, jei 1976 m. Kossyginas ir Podgornis bus pakeisti. Jaunesnieji politinio biuro nariai dar neturi pakankamos patirties ir "autoriteto". Mazurovas jau prasiskverbė į ministerių tarybos pirmininko pavaduotoją, bet jis yra baltarusis. Polianskis ir Ščerbičkis yra ukrainiečiai.

Iš jaunesniųjų gali būti kandidatais Kulakovas, Romanovas, Dolgien ir Katušėvas, nors kiekvienas turi savo silpnųjų. Kulakovas yra politinio biuro narys, centro komiteto sekretorius ir naudojasi Brežnevo pasitikėjimu. Kiti trys yra inžinieriai, bet turi patirties partinėje veikloje. Jie nepriklauso politiniam biurui. Tik Romanovas yra biuro kandidatas.

Įpėdinystės problema

Sovietinėje santvarkoje didžiausią rūpestį kelia diktatoriaus įpėdinystė. Ketveri metai praslinko, kol Chruščiovas įsėdė į balną. Po 11 metų jis buvo išmestas. Brežnevui teko penkerius metus vargti, kol valdžioje įsitvirtino, eidamas konservatorių

(Nukelta į 4 pusl.)

Motina atsiminimuose

J. VAICELIŪNAS

Nors motina buvo bemokslė, bet dažnu atveju jos pasisakymai būdavo vertingi. Kai Joniškėlio vidurinėje mokykloje per literatūros pamokas nagrinėdavome kai kuriuos lietuvių rašytojus ir poetus, jų skaičiui buvo ir poetas Antanas Vienažindys, kurs, be kitų eilėraščių bei dainų, yra parašęs ir dainą "Sudiev, kvietkeli, tu brangiausias". Kartą motinai pasakiau, kad ir kunigas turėjo simpatiją, kuriai net eilėraščius rašė. Motina atsakė: "O, kodėl to kunigo simpatija negalėjo būti tėvynė Lietuva, kodėl tik moteris?" Tie jos žodžiai man užčiaupė burną. Tik po kelių likos metų iš vieno kunigo sužinojau, kad klierikas Vienažindys tikrai turėjo idilišką simpatiją. Jis jai skirtą dainą parašęs prieš pat šventimus. Kad draugai jam netrukdytu, jis tą dainą parašė įlindęs į drabužių spintą.

Motina nepatikdavo moterų, kurios augindavo sūnį. Tokių pasitaikydavo miestiečių tarpe. Motina sakydavo: "Moteris, kuri augina sūnį, o ne vaiką, ir pati turi šuniškos palinkimus". Ji rūkančias moteris vadindavo čigonėmis. Tuo laiku rūkančių moterų buvo mažas procentas, ir iš jų daugumoje buvo miestietės.

Vaikų auklėjime mūsų tėvai buvo pralenkę net žy-

mius pedagogus. Gyvenime teko matyti pagarsėjusius pedagogus, kurie nepajėgdavo išaukšti vienintelio vaiko, nors jo auklėjimui turėjo daug geresnes sąlygas, negu kas turi kumečią, ir gerą teoretiską pasirušimą. Mūsų tėvai neturėjo laiko vaikus mokyti, auklėti vien žodžiu. Jei buvo reikalas, vaikai gaudavo ir "beržo košės". Jei tėvas vaiką bausdavo diržu, motina nepuldavo vaiko gelbėti ir tuo pažeminti tėvo autoritetą vaiko akyse. Bet ji dar pasakydavo: "Gera, ko neklausai!" Tik vėliau nubaustąjį apkabindavo ir švelniai paguodavo: "Matai, vaikeli, reikia klausyti, tada nereikės nieko bijoti".

Motina mums skiepėjo gerą pareigų atlikimą ir punktualumą. Dėl to, lankydamas Joniškėlio pradžios ir vidurinę mokyklą, tik kartą pavėlavau ir pamokas, nors gyvenau už poros kilometrų nuo miestelio. Dažniausiai į klasę ateidavau vienas iš pirmųjų, kai miestioniukai dažnai pavėluodavo ir pamokas. Per vienuolika metų karinės tarnybos taip pat tik vieną kartą pavėlavau į tarnybą, nors ir be blogos valios. Dažniausiai į tarnybą atvykdavau 20 minučių prieš užsėdimą pradžią. Punktualumo laikiasia visą gyvenimą, nors jis mane kartais pastatydavo ir į nemalonų padėtį. Porą kartų į privačių asmenų iškilmingą vakarienę atvykau vienas iš pirmųjų, nors jau buvo penkos minutės po nustatyto laiko. O būdavo ir tokių svečių, kurie pavėluodavo visą valandą.

Motina porą kartų man pasakėjo, kad, kai mane

pakrikštijo Pušaloto klebonas kun. Jonas Jackevičius, Pušaloto klebonavęs 1896-1921 m., jis pasakęs, kad tas vaikas — aš, kai užaugs, negers svaiginamų gėrimų ir nerūkys. Jo žodžiai iš dailės išsippildė. Kai mūsų šeimoje visi vyrai — tėvas ir mano penki broliai — rūkė ir buvo mėgėjai išgerti, o aš nerūkiau ir nemėgav svaigalų, nors abstinenti ir nebuvau. Gyvendamas Kanadoje, Sudburio mieste, per 23 metus nei karto vienas neužėjau į alinę — hotelį, nes čia alinės yra prie hotelių. Per tuos 23 metus į hotelį išgerti 3-4 kartus buvau užėjęs su draugais. Išgerdavau kartais parengimuose, svečiuose, kėlionėse. Vengiau girtavimų ir rūkymo ne dėl to, kad išlaikytiąto tu kunigo pranašavimą, bet dėl to, kad tų dalykų nemėgau.

Tiesa, degtinės ragavau dar būdamas trejų metų amžiaus vyras. Berods, tai buvo 1911 m. žiema. Vieną sekmadienį tėvas ir du kaimynai pas mus gerė degtinę. Jie gerė ir garsiausiai. Aš sėdėjau ant krosnies ir žiūrėjau į juos. Jų garsiausiasis degtinė ir man sukėlė norą jos išgerti. Pasakiau tėvui, kad ir aš noriu "arielkos", kaip tada vadindavo degtinę. Tėvas pripylė pusę stikluoko degtinės ir atnešė man. Motina, tai matydama, sakė: "Negerk, vaikeli, negerk". Aš siurbtelėjau iš stikluoko degtinės ir greitai ją išspioviau, nes ji man išdegino burną. Vyrai pradėjo juoktis, kad man degtinė nepatiko. Gal ir tas "gerklės išdeginimas" prisidėjo prie to, kad aš alkoholinių gėrimų nemėgau.

(Bus daugiau)

BOSTONO ZINIOS

BIRŽELIO ĮVYKIŲ MINĖJIMAS

Birželio 14 d. LB Bostono apylinkė surengė birželio įvykių minėjimą, kuris pradėtas šv. Mišiomis šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje. Mišias atnaujo prel. Vytautas Balčiūnas iš Putnamo, Conn. Po mišių pabaigos vyko salėse tolimosios minėjimo programa. Čia minėjimą pradėjo LB apyl. pirm. Antanas Matijoška. Jis pažymėjo, kad padarytos žaizdos lietuviams ir Lietuvai yra gyvos ir jos niekad nebus pamirštos.

Prel. Balčiūnas kalbėjo daugiau religine tema. Pradėjo apie Sibiro kankinės Elenos Jucitės išleistą knygą, kurios pristatymas Bostono buvo lygiai prieš savaitę. Ji yra liudininė įvykių ir toje knygoje liudija. Išleisto knygos apie Sibiro koncentracijos stovyklas, lietuvių visų minių kaip gilaus tikėjimo žmonės. Sibire pas lietuvių nesą išdavikų, kas yra su kitais. Prisiminė vieną italų dvasiškį, buvusį Sibiro kankinį, kuris viena proga pasakė, kad visi italai katalikai neverti vieno lietuvių kataliko. Kalbėjo apie apaštalių liudijimą, apie Lietuvos Bažnyčios Kroniką, katalikų persekiojimą ir panašiai.

Sol. Benediktas Povilavičius padainavo dvi dainas: Nuplaskok ir Sugrįžk namo. Jam akompanavo muz. Jeronimas Kačinskis. Bažnyčioje organizacijos dalyvavo su vėliavomis.

AUKOS LIETUVIŲ FONDUI

Jonas ir Elena Valiukoniai įnešė 100 ir tuo įsigiję ir Lietuvos fondo narių eiles. Valiukoniai priklauso daugeliui lietuviškų organizacijų. Jonas Valiukonis yra Lituanistinės mokyklos mokytojas, ilgametis Balfo Bostono skyr. išdalininkas, Lietuvos parapijos choro narys ir kita. Įnešdamas šią auką jis rašo: k. Lituanistinėje mokykloje uždėdau, tą atidaviau lietuviškiems reikalingam. Elena Valiukonienė yra dirbusi Lietuvos Moterų federacijos Bostono skyriuje ir kitur.

ALGIS BALTUŠIS PIRMAUJANČIAI BAIGĖ LOTYNŲ MOKYKLĄ

Šiais metais birželio 10 d. Algis Baltušis baigė Bostono Lotynų aukštesniąją mokyklą. Kaip vienas iš geriausių baigusiu buvo apdovanotas Franklino medaliu. Toje pačioje mokykloje jis gavo Glover medali už pasižymėjimą lotynų kalboje (Ciceronian Latin). Iš Columbijos universiteto

SKAUTAI

(Atkelta iš 2 pusl.)

jos" židinys. Ši dainorėlė privaloma įsigyti visoms ir "Čiurlionio" stovyklą vykstančioms kernavietėms. Prašome tėvelius būtinai savo dukras aprūpinti prieš stovyklą trečiadienio vakarą, birželio 25 d., atvežus bagažą, ten bus paruoštas specialus staloje. Jei tai būtų neįmanoma, prašome savo dukras įduoti už tenkamai pinigų (\$2.50), kad dainorėlę galėtų stovykloje įsigyti. Linkiu visoms sesėms links mos, prasmingos, dainuojančios stovyklos!

ps. fil. Ritonė Rudaitienė, Kernavės tunto tautininkė

STOVYKLON VYKSTANČIŲ DEMĖSIUI

Kviečiame visus stovyklon vykstančius Chicago skautus, akutes įsigyti naujai Kernavės tunto išleista dainorėlė "Dainuojanti jaunystė". Trečiadienį (šiandien), atvežus bagažą, galima bus įsigyti prie specialaus stalo arba Kernavės tunto "Čiurlionio" stovykloje. Leidinys susideda iš 229 dainų, apima 271 psl.

Birželio 7 d. Liet. krikščionių demokratų sąjungos rūpestiu Jaunimo centre, Chicagoje, buvo pristatyta visuomenei prel. Mykolo Krupavičiaus monografija. Prie stalo iš k. sėdi svarbiausieji pokalbio dalyviai: inž. A. Rudis, pirm. mokyt. J. Končius, Emilija Pakštaitė, kun. J. Prunskis ir knygos autorius P. Maldeikis. (Platinis aprašymas paskelbtas birž. 9 d.)

Nuotr. Ramūnės A. Martis

MŪSŲ KOLONIJOSE

Aurora, Illinois

PASISEKUSI GEGUŽINĖ

Birželio 8 d. apylinkės gegužinė gerai pasisekė. Gražūs oras sutraukė svečių iš Chicago, Melrose Parko, Lemonto, Westmonte ir kitur. Buvo daugiau svečių, negu praėjusių metų gegužinėje. Ir pelno gauta daugiau. Buvo gausu dovanų, kas trečias žmogus galėjo ką nors laimėti. Svarbiausia dovana buvo J. Kakštėno specialiai padarytas mažas verpimo ratelis. Buvo ir daugiau medžio drožinių, kuriuos padarė J. Vizgirda iš Chicago ir V. Šuopys iš Melrose Parko. Ir kitos dovanos, suaukotos narių ir nenarių, buvo vertingos.

Seimininkės parūpino skanių ir pigių užkandžių, o vyrai įvairių gerimų. Niekas nebuvo nei alkanas, nei ištroškęs. Valgė ir gerė, kam patiko. Muzika buvo lietuviškų melodijų, kurios buvo įgrotos A. Venckaus ir juosteles. Gi šokių mėgėjams svečias iš Westmonte pagrojo akordeonu. Sporto mėgėjai naudojo šeiminių kiemų ir miesto parkų.

Daugiausia sportavo jaunieji, bet neturko ir senesnių sportininkų. Gera nuotaika gegužininkus išlaikė ligi vakaro. Pavargę nuo šokių galvos prieš baro ir traukė lietuviškas sūtarlines.

Gautas pelnas dalinai eis Jaunimo kongresui ir kitiems lietuvių veiklos reikalingam. Algis neatšilikia ir lietuviškoje veikloje. Prieš du metus baigė labai gerai Bostono lituanistinę mokyklą. Priklauso lietuvių skautų organizacijai ir tautinių šokių grupei.

Algis yra priimtas į M.I.T. ir žada studijuoti inžineriją. Jo sesutė Laima 1974 metais baigė Harvardo universitetą cum laude iš chemijos, toliau studijuoja su pilna stipendija Columbijos universitete New York'e. Siemiet ji gavo magistro laipsnį ir dabar ruošia doktoratą. Sveikinam a bu Baltušių ir linkime sėkmės ir toliau.

riuos padarė J. Vizgirda iš Chicago ir V. Šuopys iš Melrose Parko. Ir kitos dovanos, suaukotos narių ir nenarių, buvo vertingos.

Seimininkės parūpino skanių ir pigių užkandžių, o vyrai įvairių gerimų. Niekas nebuvo nei alkanas, nei ištroškęs. Valgė ir gerė, kam patiko.

Muzika buvo lietuviškų melodijų, kurios buvo įgrotos A. Venckaus ir juosteles. Gi šokių mėgėjams svečias iš Westmonte pagrojo akordeonu. Sporto mėgėjai naudojo šeiminių kiemų ir miesto parkų.

Daugiausia sportavo jaunieji, bet neturko ir senesnių sportininkų. Gera nuotaika gegužininkus išlaikė ligi vakaro. Pavargę nuo šokių galvos prieš baro ir traukė lietuviškas sūtarlines.

Gautas pelnas dalinai eis Jaunimo kongresui ir kitiems lietuvių veiklos reikalingam.

ISTORINIS TRAUKINYS

Rugpjūčio 12 ir 13 d. Aurora lankys 200 metų sukaktuvinius traukinius. Atveža 200 metų Amerikos kovų ir gyvenimo raidos prisiminimus, kurie turėjo įtakos ir šiandieninės Amerikos išsivystymą.

Traukinys, pavadintas "Freedom Train" vardu, lankys tik tris miestus Illinois valstybėje. Jo sastatą sudaro 25 vagonai ir specialiai šiam traukiniui traukti atnaujintas senas garvežys, kuris sveria 850,000 svarų. Jis

ingi yra dalis parodos.

Du vagonai yra stikliniai. Žmonės galės iš oro stebėti juose išdėstytus parodos daiktus be jokio mokesčio. Šiuose vagonuose bus patalpinta Liberty Varpo kopija, padidinta veik du kartus.

Dešimtyje vagonų bus įrengtas judamasis takas, kuris žmones pergabens per visus vagonus iki išėjimo. Juose bus didžioji parodos dalis: 750 istorinių dokumentų ir žmonių rankų darbo daiktai. Kai kurių tik kopijos, nes ne visus originalus galėjo paimti iš muziejų ar kitur. Bus nemažai suskintų iš pasiskyrusių žmonių rinkinių dokumentų ir daiktų.

Įėjimas į parodą suaugusiems 2, pensininkams ir vaikams, jaunesniems 12 metų, 1 doleris.

DAKTARO PASTANGŲ IVERTINIMAS

Anksčiau esu rašęs apie dr. E. Balthazarą išskeltą vienos pacientės ieškinį teisme, kuriai, kaip neturtingai, jis teikė, kaip ir kitiems, pagalbą nemokamai. Kuo byla baigsis, kol kas žinių nėra.

Ar daktaras paveiktas nesąmoningos pacientės išpuolio, ar kitų sumetimų norėjo savo kliniką uždaryti. Bet dosnios aukos jai išlaikyti jos veiklą pratęsė ir sustiprino.

Vietos dienraštis "Beacon News" dr. E. Balthazarą pristatė "Spares Sunday Evening Club" dovanų paskirstymo komitetui. Paskarasis jo kandidata- tūrą palankiai įvertino ir jį apdovanojo "1975 Annual Humanitarian Award".

Klubo dovanų paskirstymo komiteto pirmininkas E. A. Maloney, įteikdamas atžymėjimą pasakė, daktaro nuosavoje klinikoje teikiama neturtingiems pagalba ir vaistai yra labai gražus gestas, kuris negali likti be atžymėjimo.

Klubo nėra nei sektinis (atskalinis), nei pelno organizacija. Teikia išsiskyrusiems, našliams, našlėms ir viengungiams sekmadiečio vakarais prieglaudą prasmingai pabendrauti. Jo būstinė randasi 210 No. Elm Str., Prospect Heights, Illinois 60070.

B. Jablonskis

Kenosha, Wisc.

BIRŽELIO TREČIŲ MINĖJIMAS

Kenoshaš Altos skyr., vadovaujamas dr. V. Balčiūno, birželio 15 d. surengė Kenoshoje bendrą Kenoshaš - Racino LB apylinkės Birželio minėjimą. Tos dienos rytą Kenoshaš šv. Petro parapijos bažnyčioje buvo atliktos pamaldos už išstremtuosius ir daugumą jau žuvusiųs tremtyje mūsų tautiečius.

Po dr. Balčiūno įžanginio žodžio, Racine klebonas kun. J. Kupris sukalbėjo invocaciją ir po jo Andrius Juškevičius iš

A. + A. JONAS DAMBROS DAMBRAUSKAS

Gyveno 6918 S. Rockwell Street, Chicago, Illinois. Mirė birželio 23 d., 1975, 5:40 val. ryto, sulaukęs 87 m. amž. Gimė Lietuvoje, Vilkauskio apskr. ir parapijoje. Užkabalų kaime, Amerikoje išgyveno 65 m. Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Marija, sūnus Algirdas, marti Jean, anūakai John, Ellen ir Joanne. 2 broliai kun. Pijus Dambrauskas ir Juozas, Lietuvoje sesuo Marijona su šeima, kiti giminės, draugai ir pažįstami. Priklausė S.L.A. 301-ai kuopai, Marquette Parko Namų Sav. dr. jai ir Loyal Order of Moose Lodge 828. Kūnas yra pašarvotas Lack-Lackawicz koplyčioje, 2424 West 69th Street. Laidotuvis įvyks ketvirtadienį, birželio 26 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero lietuvių kapines. Nuširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse. Nuliūdė: žmona, sūnus, marti ir anūakai. Laid. direkt. Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. 737-1213.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

Constantine Bartkus

Jau sueina vieneri metai, kai negailestingoji mirtis iš mūsų tarpo išskyrė mylimą brolių ir pusbrolių, kurio netekome 1974 m. birželio 26 dieną. Mums labai skaudu, kad jo nebėra mūsų tarpe. Niekaip negalime jo užmiršti.

Minėdami šią liūdną vienerių metų sukaktį už jo sielą šv. Mišios bus atnauštos Tėvų Jėzuitų koplyčioje, birželio 26 dieną, 8 valandą ryto ir birželio 29 dieną, 8:30 val. ryto.

Maloniai prašome gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose pamaldose ir kartu su mumis pasimelsti už a. a. Constantine Bartkus sielą.

Nuliūdė — brolis Robertas su šeima, pusseserė Lillian Alutis, 3 broliai ir sesuo Lietuvoje.

PUKI DOVANA SVENČIŲ IR KITOMIS PROGOMIS ŠV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO

ANTRA LAIDA

LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBES

Mecenatas — Prel. Juozas Karalius

Naujas Testamentas yra praktiško formato įspūdingas kietas viršelis. Vertinamas patalpinamas gražia lietuvių kalba. Meceno dėka laida perduodama prieinama kaina.

Gaunama "DRAUGO" knygynas

Kaina — \$5.00

Illinois gyventojai prašomi pridėti 50 centų mokesčiui ir peršuntimui: (Kitur gyvenantieji pridėkite 25 centus).

Gera proga visiems įsigyti Naująjį Testamentą. Siųskite užsakymus:

DRAUGAS

4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Perskaityt "Draugą", duokite jį kitiems.

DRAUGAS, trečiadienis, 1975 m. birželio mėn. 25 d.

5

Chicago susirinkusiems minėjimo dalyviams pasakė kalbą su daviniais apie 1941 m. tremimus. Minėjime dalyvavo atvykusi iš Chicago Birutė Kemežaitė. Po kalbų buvo meninė programėlė. Lietuvos laisvinimo reikalams minėjimo dalyviai suaukojo virš šimto dolerių, kurie bus pasiųsti Altai.

Racinietė Palaitienė labai vykusiai ir įtikinančiai propagavo pulk. Kazio Skirpos labai vertingą knygą "Sukilimas". Keli tautiečiai tą vertingą knygą čia pat ir įsigijo. Dalyvis K.

A. + A. ROMAI MISIULYTEI mirus,
sesė Nidą, tėvelius, brolių ir sužadėtinį giliai
užjaučiame ir kartu liūdime.

Aušros Vartų Tuntas

A. + A. Anastazijai Račiūnaitei-Vebrienei
Lietuvoje mirus, seserims EUGENIJAI DAUGIRDIENEI
su vyru, GRAŽINAI VALAITIENEI su šeima, ONUTEI
RACIŪNAITEI ir visiems artimiesiems nuširdžiai
reiškiame gilią užuojautą.

Emilija ir Balys Paliokai

Laidotuvių direktoriai
MAŽEIKAS & EVANS
6845 SOUTH WESTERN AVENUE
TRYNS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MASINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

P E T K U S
MARQUETTE FUNERAL HOME
— TĖVAS IR SŪNUS —
TRYNS MODERNISKOS KOPLYČIOS
2533 West 71st St. Tel. GROVENHILL 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNHALL 3-2108-09
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

E U D E I K I S
Laidotuvių Direktorai
DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS
4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas YARDS 7-1741

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS 3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YARDS 7-3401	STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNUS 2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRGINIA 7-8877 2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213 11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410
PETRAS BIELIŪNAS 4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572	POVILAS J. RIDIKAS 3354 S. HALSTED STREET Tel. YARDS 7-1911
JURGIS F. RUDMIN 3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YARDS 7-1128-39	VASAITIS — BUTKUS 1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYMPIC 2-1066

APILINKINIS MUS

× Sen. Frank Savickas Illinois senato sėkmingai kovoja už mokyklose dviejų kalbų įvedimą, tarp jų ir lietuvių, kur yra lietuvių vaikų.

× Kun. Vytautas Gorinas, Šv. Patriko parapijos vikaras, St. Charles, Ill., perkeltas toms pačioms pareigoms į Motinos gerosios patarėjos (Our Lady Of Good Council), parapiją, 620 So. 5th St., Aurora, Ill., 60505. Šv. Patriko parapičiai rengia išleistuves birželio 29 d., o Auoroje organizuoja sutiktuves. Abiejose parapijose yra lietuvių, o lietuvių kunigo niekuomet nėra buvę, tai kun. Vytautas visų nuostabiai laukiamas.

× A. a. Anastazija Vėbrienė (Račiūnaitė) birželio 12 d. mirė Vilniuje ir birželio 15 d. palaidota buvusiojo savo tėvokėlio Ramygalos kapinėse. Chicagoje gyvena trys velionės seserys — E. Daugirdienė, G. Valaitienė ir O. Račiūnaitė bei daug giminių. Taip pat daug artimųjų liko okupuotoj Lietuvoje.

× Inž. Romas ir Birutė (Stukaitė) Filipavičiai, gyv. Calgary, Kanadoje, atostogaudami atvyko į Chicago: aplankė dėdę kun. St. Santarą, pusseserę Albą ir apsisistojo pas pusbrolių Algį ir Birutę Prasauskus. Jie vyksta į Birutės brolio Vito Stuko ir Renatos Šlapšytės vestuves, Romas, projektuotojas inžinierius, dirba amerikiečių Cimco Refrigeration b-vėje. Birutė dirba ligoninėje bakterieologijos technologe.

× Balys Muliolis, sunegalavo ir guli Šv. Kryžiaus ligoninėje, kamb. 434, dr. V. Tumasonio priežiūroje.

× Jonas ir Adelė Puleikiai, Lemont, Ill., nuolat skaito ir dažnai paremia savo dienraštį. Ir dabar, atnaujinami prenumeratą, pridėjo didesnę auką. Ačiū.

× "Neiškok vandens per vandenį": įvairių vėsintuvų gausite pas Gradinską, 2512 W. 47 St., FR 6-1998. Atid. 9-6; pirm. ir ketv. 12-8. Sekm. ir treč. užd. (sk.)

× Dėl išvažiavimo savininkas parduoda gražų namą su dideliu sklypu — daug medžių ir vaismedžių Tinley Parke. Skambinti 532-6241 (sk.)

× Linksmavakariai III-jo Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongreso remti įvyks liepos 4 ir 5 d. d., penktad. ir šeštad., 8 val. vak., Lietuvių Kultūros centre, Union Pier, Mich. Gros Neo-Lituanų orkestras. Veiks valgių ir gėrimų bufetai. Visuomenė kviečiama.

Rengia P.L.J.S. Ryšių Centras (pr.)

× M. Meškauskaitės - Gaiztūnienės keramikos darbų paroda bus surengta Beverly Shores, Indiana, dr. J. Meškausko rezidencijoje, West Leewater St., birželio 28, 29 dienomis, nuo 12 ligi 5 val. vakaro. Visi kviečiami. (pr.)

× Monografija "Mykolas Krupavičius", parašyta P. Maldeikio, turėtų rasti vietą kiekvieno lietuvių namuose. Užsakymus siųsti:

A. Vilušis
4050 So. Campbell Ave.
Chicago, Illinois 60632
Knygos kaina 15 dol. (sk.)

× Kiekvienas spaudos bendradarbis gaus naudingą informaciją naujoje knygoje "Žurnalistika", kurią parašė 30 pirmųjų mūsų laikraštinių ir įvairių specialistų. Gaunama "Drauge", kaina 6 dol. (pr.)

CHICAGOS ŽINIOS

AUKŠTAS ATLYGINIMAS

Chicago miesto kolegijų dėstytojai associate ir assistant profesorų titulu po New Yorko miesto universiteto gauna aukščiausią atlyginimą iš 1,500 JAV kolegijų ir universitetų.

PAPLŪDIMIAI UŽMIETI

Užmišio miškeluose birž. 20 d. atidaryti trys paplūdimiai: Whealan Pool, 6200 W. Devon Ave., Chicagoje; Cermak Pool, Lyons, ir Green Lake Pool, Calumet City (159 St. ir Torrence Ave).

TUKSTANČIAI APLEISTŲ NAMŲ

Chicagoje federalinės vyriausybės nuosavybėn perėjo 3,579 namai, kuriuos buvo paėmę neturtinčiai, gavę valdžios garantiją dėl išmokėjimų. Jie namų neįsiskaitė, juos apleido, paliko, sudarydami vyriausybei apie 42 mil. dol. nuostolių.

NEGELBEJO MIRSTANČIOS

Viena 18 m. kolegijos studentė buvo mirtinai persauta name 3434 W. Monroe, Chicagoje. Ji šaukėsi pagalbos, matyt, beldėsi į duris, bet niekas neatsiliepė. Tada ji išlindo į gatvę ir ten mirė. Kraujo takas rodė jos nueitą kelią. Buvo persauta į sprendą.

Kazys Oksas, Chicago's Altos pirm., ir Lietuvos gen. kons. J. Daužvardienė, padėjo vaikiną birželio įvykių minėjimo metu Jaunimo cenero Chicagoje. Nuotr. P. Maletos

× Už a. a. Jono Sagamogos sielą šv. Mišios bus atšautos Chicagoje. T. Jėzui vienuolyno koplyčioje, 2345 W. 56 St., liepos 6 d., 7:30 val. ir T. Marijonų koplyčioje, 6336 So. Kilbourn Ave., liepos 6 d., 9 val. Prašome visus gimines, prietelius, draugus ir pažįstamus dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti už Jono sielą. (pr.)

× BALF'o gegužinėje, kuri įvyks birž. 29 d., sekmad., 12 v. Buco darže. Veiks turtinga loterija — laimės šuliny. Atvykę svečiai galės laimėti vertingų dovanų. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti ir savo dalyvavimu įgalinsite Balf'o šalpos darbą dirbti. (pr.)

× Cicero Lietuvių Medžiotojų-Zuvalotų klubas kviečia visus medžiotojus ir jų draugus į klubo pikniką, kuris įvyks birželio 29 d., klubo ūkyje-šaudykloje. Ūkis randasi apie 1 val. 15 minučių važiavimo nuo Chicago, 2 blokas į šiaurę nuo 173-čio kelio ant Deep Lake Road. Rasti labai lengva. Reikia važiuoti Tri-State arba Edens greitkeliais link Milwaukee iki 173-čio kelio, kuris yra paskutinis rytų-vakarių kelią prieš įvažiuojant į Wisconsiną. 173-čiu keliu važiuoti apie 7 mylias į vakarus iki Deep Lake Road, kurį privaziavus pasukti į šiaurę. Prie antro ūkio dešinėje pusėje bus ženklai, nurodantys pikniko vietą. Be normalių piknikų įvairumų, bus įvairios šaudymo varžybos. Mėgėjai šio sporto turės progą išmėginti savo jėgas ir pasitenkinti sekantiame medžioklės sezonui. Ypatingai kviečiame Waukegon, Kenosha ir Racine lietuvių, kuriems į šį pikniką yra daug arčiau negu į piknikus Chicagoje. Esant blogam orui, piknikas bus atidėtas į liepos 12 d. (pr.)

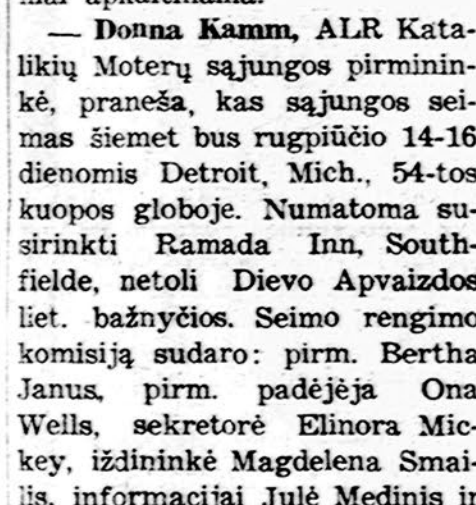
IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

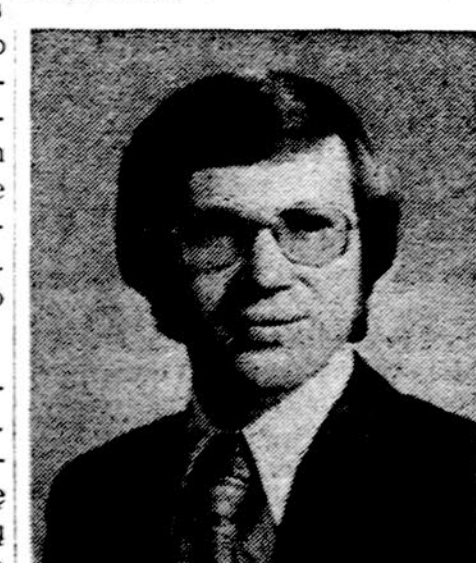
— Lietuvių radijo programoms kas dvi savaites yra siunčiami specialūs magnetofoniniai įrašai artėjančio Jaunimo kongreso temomis. Tose juostelėse yra pateikiami reportažai iš jaunimo veiklos šiaurės Amerikoje, jaunimo pasisakymai aktualiaisiais kongreso reikalais, atsišaukimai dėl lėšų telkimo artėjančiam kongresui. Kongreso valandėles paruošia Washingtono įsikūrusi Kongreso informacijos tarnyba, o juostelės dauginamos ir ekspediuoja Chicago's Margučio radijo stabas. Čia ypač darbuojasi radijo pranešėjas Audrius Regis. Magnetofoninių įrašų paruošimo ir išsiuntinėjimo išlaidas padengia Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, kuri vadovauja finansų kongresui telkimo.

— Žmogaus Teisių departamentas prie Jungtinių Tautų pranešė BATUNui, kad jo protesto raštas, rašytas vasario 14, dėl areštuotų keturių estų Taline kartu su pridėtais Estijos pogrindžio veikiančių organizacijų (Estų Tautinio Fronto ir Estų Demokratinio Sąjūdžio) memorandumais Jungt. generaliniam sekretoriui yra priimtas ir yra įtrauktas į oficialių konfidencialių dokumentų sąrašą, kuris bus perduotas JT Žmogaus Teisių Komisijai bei po-komisijai, svarstantčiai diskriminaciją ir apsaugą mažumų. Taipgi pranešama, kad nuorašai dokumentacijos šiuo reikalu bus persiųsti ir Sovietų Sąjungai, kuri šiuo protestu yra tiesioginiai apkaltinama.

— Donna Kamm, ALR Katalikų Moterų sąjungos pirmininkė, praneša, kas sąjungos seimas šiemet bus rugpjūčio 14-16 dienomis Detroit, Mich., 54-tos kuopos globoje. Numatoma susirinkti Ramada Inn, Southfield, netoli Dievo Apvaizdos liet. bažnyčios. Seimo rengimo komisiją sudaro: pirm. Bertha Janus, pirm. padėjėja Ona Wells, sekretorė Elinora Mickey, išdinkinė Magdalena Smailis, informacijai Julė Medinis ir tartininkės — Stella Magdeleina Smailis, informacijai Julė Medinis ir tartininkės — Stella Hotra, Sophie Jager, Helen Tucker ir Ann Žilvitis. 54-tai kuopai pirmininkauja Elzbieta Paurazienė.

Inž. Raimundas Vyt. Petniūnas sėkmingai baigė Washingtono, D. C. George Washingtono universiteto inžinerijos administracijos fakultetą, įsigydamas magistro laipsnį. 1967 m. jis taip pat sėkmingai yra baigęs Connecticuto valstijos universitetą, įgydamas elektr. inžineriaus bakalaurą laipsnį. Platusis aprašymas buvo "Drauge" birželio 23 d.

Inž. Raimundas Vyt. Petniūnas sėkmingai baigė Washingtono, D. C. George Washingtono universiteto inžinerijos administracijos fakultetą, įsigydamas magistro laipsnį. 1967 m. jis taip pat sėkmingai yra baigęs Connecticuto valstijos universitetą, įgydamas elektr. inžineriaus bakalaurą laipsnį. Platusis aprašymas buvo "Drauge" birželio 23 d.

PAS LATVIUS

— A. a. Voldemaras Bastjanis, buvęs nepriklausomos Latvijos finansų ministras, mirė Dorchesterėje, prie Bostono, Mass., sulaukęs 90 metų amžiaus. Ilgą laiką jis buvo aktyvus politikas, kol sunki liga paguldė jį į lovą.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

— Zarasų ežero pusiasalyje, prie Zarasų — Utenos pento, atskirtas žemės plotas, kuriame įruošta stovyklavietė, kurią Sovietai "kempingui" vadina.

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus Redaguoja J. Plašas. Medžiagą siųsti: 7045 So. Claremont Avenue, Chicago, Illinois 60636

PAVASARIS

Pavasaris yra labai linksmas laikotarpis. Visi medžiai ir gėlės pradeda atgyti, paukščiai išsiltų kraštų parskrenda ir anksti rytą čiulba. Sniegas nutirpsta ir dienos darosi ilgesnės ir šiltesnės. Oras vaikus vilioja į lauką, žaisti ir lakstyti.

Žmonės pradeda tvarkytis aplinkui namus, dažyti, valyti, sodinti gėles ir daržoves ir visi laukia, kol vasara ateis.

Rita Bazytė,
Marquette Parko lit. m-los
7 sk. mok.

JŪROS ŽAIDIMAS

Vėjas pakėlė bangą aukštyn į orą ir sviedė jį arti kranto. Drumstas vanduo kiliu apsisvertė ir nuslinko paplūdimiu. Šlapi vandens pirštai griebsė už akmenukų ir smėlio, lyg norėdami dar toliau į krantą pasistūmėti, bet jūra tik paplovė juos ir įtraukė gilyn. O jūra vėl bandė ir bandė. Palengva jos pirštai vis šliaužė aukštyn. Pagaliau ji pavargo ir nebegalėjo toliau siekti. O jūra pamažu traukė bangas į gilumą, o šios, atgavę jėgas, gėmėse vėl pradėjo savo nepabaigiamą žygį.

Lina Janavičiūtė,
Clevelando Vysk. M. Valančiaus
lit. mokyklos 7 sk.

JURGINĖS — PAVASARIO PRADŽIA

(Papročiai)

Lietuvoje šv. Jurgis buvo vienas populiariausių šventųjų. Jis yra gyvulių globėjas, todėl Lietuvoje buvo tikima, kad šv. Jurgio dieną negalima laukuose su arkliais dirbti, negalima judinti žemės. Reikia duoti arkliams pailsėti, nes tai jų šventė, kitaip užrūstinsi šventąjį, gyvuliai ims sirgti ir kristi. Per Jurgines stengiasi gyvulius kuo geriau pašerti ir prižiūrėti.

Labai populiarius papročius yra vakarais giedoti sulipus ant tvoro tam tikras Jurginių dainas. Gieda tik moterys ir merginos. Per Jurgines neša į bažnyčią visokius valgius, ypač kiaušinius ir pieno produktus. Kiti atiduodavo kunigui, užpirkdami mišias prie šv. Jurgio. Kiaušiniai Jurginių apeigose ir aukose turi didelę reikšmę. Jie yra dažomi taip, kaip Vely-

koms. Kai kuriose mūsų krašto vietose Jurginėse būdavo daromos didelės arkliaganių šventės.

Jurginėse gimęs vaikas ir pakrikštytas Jurgio vardu, buvo laikomas palaimą teikiančiu žmogumi. Sodams žaliuojant toks vaikas tapdavęs labai vertingas. Jį vedžiodavę saulei nusileidus aplink sodą, kad vaisiai užderėtų.

Prieš Jurgines žmonės nesi-maudydavo, nes manė, kad raganos maudydavosi tame vandeny ir ligos užpuls. Taip buvo švenčiama Jurginės Lietuvoje

Vida Reklaitytė, V kl.

K. Donelaičio lit. m-ja.

KURIS RAŠYTOJAS MAN LABIAUSIAI PATINKA IR KODEL

Man labai patinka vyskupas Motiejus Valančius. Jis buvo ne tik geras rašytojas, bet ir patriotas. Vyskupas Valančius parašė daug gražių pasakų. Viena labai graži — Palangos Juzė. Man šita pasaka patiko todėl, kad ji buvo apie mažą berniuką, kuris buvo siuvėju. Jo vardas buvo Juzė. Juzė buvo labai gudrus. Jis vaikštinėjo iš kaimo į kaimą.

Man dar labiau patiko, kaip vyskupas Valančius pradėjo organizuoti knygnešius. Jis samdė Tilžėje žmones, kad spausdintų ir iš ten slaptai neštų į Lietuvą spaudą. Vyskupas Valančius man labiausiai patiko kaip rašytojas ir patriotas.

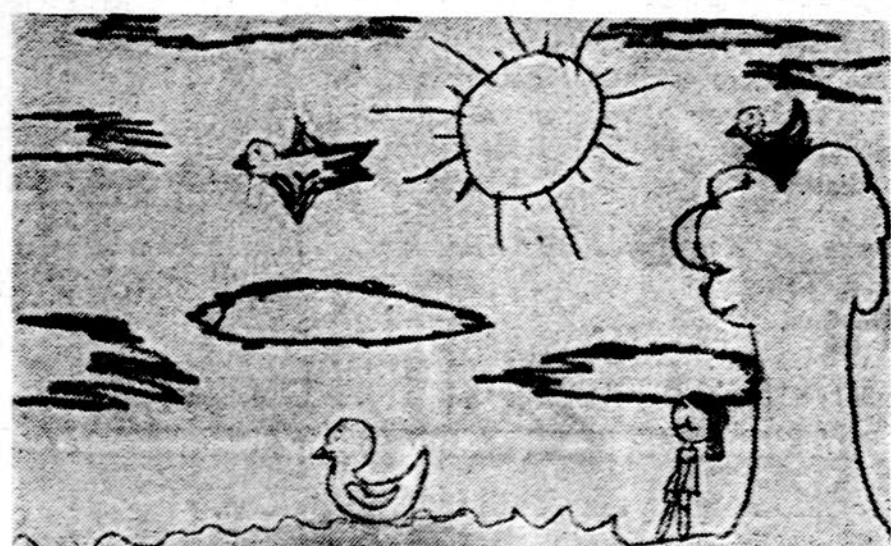
Gintaras Grušas,
Los Angeles lit. m-los mokiny.

VASARĖLĖ

Matau veidą neraukšlėtą, Apdegusi, lyg saulėtą, Linksma akys, rausva nosis, Sypsos lūpos, tai ir grožis. Raudoni, laimingi skruostai, Nes saulele, tu mus glostai. Vasarėlė jau sugrįžo, Vaikai žaisti pasiryžo.

Meskit visi savo darbus Ir dailtus, kurie nesvarbūs. Pasvajokit, pavažiukit, Vasarėlė pasidžiaukit.

Ginta Remeikytė

Piešė Andėja Mackevičiūtė, I sk. mok.

KODEL IR KAP TĖVELIAI BĖGO IŠ LIETUVOS

Mama:

Mano mama buvo apie keturių metų, kai ji bėgo iš Lietuvos. Jos tėtė iš draugų sužinojo, kad jų šeima buvo užrašyta sąrašė žmonių, kurie turėjo būti išvežti į Sibirą. Taip jie sužinojo, kad jiems reikia bėgti iš Lietuvos.

Mano mama atsimena, kad prieš išeinant iš namų, jos mama kepė duoną ir kai išėjo pamiršo apie tą duoną. Tur būt ji sudegė. Ji atsimena, kad jos tėtė nešė miltų maišą. Tas maišas turėjo mažą skylę.

Kai jie nuėjo į traukinį stotį, nebuvo vietos traukinyje, tai visa šeima turėjo sėdėti traukinio prekiniam vagonė.

Tėtė:

Mano tėtei buvo apie 8 metai, kai jie bėgo iš Lietuvos. Mano

tėtė prisimena, kad jam buvo smagu, kad važiuoja ir nesuprato, kodėl jo mama ir tėtė verčia. Bet kai atėjo jo senelis, juos pabučiojo ir peržegnojo, tada tėtė suprato, kad kažkas buvo negerai.

Jie arkliais nuvažiavo pas tėtą. Jos šeima pasiėmė tik čekiškus, nes manė tuoj namo grįžti. Bet kai sužinojo, kad turės važiuoti toliau, tai pasiskolino du arklius ir pradėjo važiuoti.

Mano tėtė ir jo mama traukiniu nuvažiavo į tokį miestą Regensburgą, Vokietijoje. Jo tėtė atvažiavo vėliau su arkliais. Vėliau, kai prie jų pradėjo bombarduoti, uždegė jų arklius. Tada jie bėgo toliau ir taip mano abudu tėvai atsirado Amerikoje!

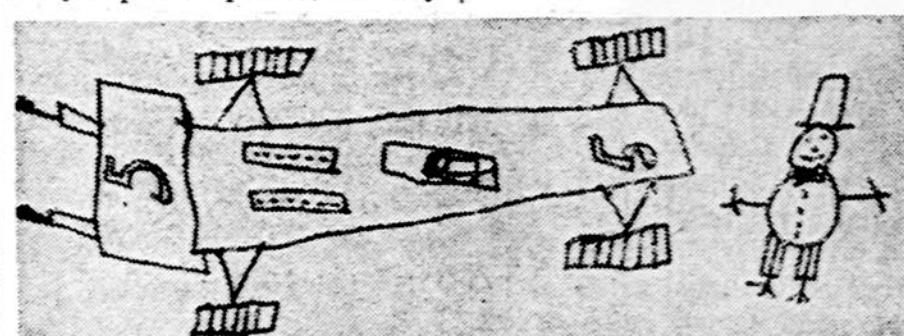
Daina Tijūnelytė, 6 sk.,
Dariaus Girėno lit. mokykla

nais kutais. Ant žiursto, taip pat, yra trys eilės išsiuvinėtų kelių spalvų tulpių. Bliuskutė yra balta. Ant rankovių, kalniečių, pečių ir priekio yra išsiuvinėta tamsiai raudonais siūlais —tulpių raštais. Vainikas yra tokių pat raštų, kaip ir visi drabužiai, tik mėlynos spalvos. Mano tėtė ir aš su broliu turime kelis lietuviškus kaklarašius. Tris iš jų mes gavome iš Lietuvos.

Paulius Kontrimas,

Los Angeles lit. m-los mokiny.

"Spindulys"

Piešė Paulius Urba, Dariaus Girėno lit. m-los II sk. mokiny

PAUKŠČIAI EINA Į MOKYKLĄ

Paukščiai taip pat eina į mokyklą. Paukščiai turi išmokti kaip skristi, kaip gaudyti kirmius. Jų mokytojai yra jų tėvai. Paukščiai pradeda pamokas anksti ir mokosi iki nakties. Kai pamokos pasibaigia, paukščiai turi atlikti namų darbus. Jų namų darbai yra perskristi upę. Jei nepadaro namų darbo, negauna iš tėvų kirminių. Kol ateina vasara; jie išmoka skraidyti ir susirasti kirminių.

Mes irgi einame į mokyklą. Mes mokomės lietuvių kalbos, istorijos, geografijos. Mūsų pamokos prasideda 9 val. ir baigiasi 1 val. Mes neturime perskristi upės, bet turime išmokti Lietuvos žemėlapi, parašyti rašinėlių. Kai mes užaugsime ir turėsime vaikų, mes juos mokysime.

Tadas Kulbis,

Bostono lit. m-los mokiny.

"Švilpukas"

VALANČIUS STEIGĖ MOKYKLAS

Visi sako, kad mūsų mokytoja užduoda daug pamokų. Labai gerai. Pradžioje mokslo metų mes mažai žinojome apie Lietuvos žemėlapi, nežinojome, kad Šventojoji įteka į Nerį. Man visi rašto darbai buvo lengvi. Gramatikos rašto darbai buvo sunkesni. Man labiausiai patiko skaityti, bet nepatiko gramatika. Kartais pasijuokdavome. Vieną dieną vienas iš mūsų sakė, kad Valančius steigė mokyklas, mokė žmones, platinio spaudą. Mums buvo labai juokinga.

Danutė Šležiūtė,

Bostono lit. m-los mokinė

"Švilpukas"

GERAS IŠRADIMAS

Petras: — Kaip jūs padarėte, kad kaimyno vištos niekada neateina į jūsų daržą?

Ignas: — Labai paprastai. Pirmiau jos ateidavo, tačiau vieną dieną aš padėjau šešis kiaušinius po anuo krūmeliu ir, kaimynui matant, juos surinkau ir įsinešiau į virtuvę. Po to, kaimyno vištos niekad nebeatėdavo į mano daržą.

Žmonių paskirstymas į avis ir ožius įvyks paskutinėje dienoje. Iki to laiko mums yra uždrausta tokia klasifikacija.

F. Sheen.

Piešė Ginta Remeikytė, Marquette Parko lit. m-los VIII sk. mokinė